

7689

SPRAWOZDANIE
TOWARZYSTWA
WZAJEMNEGO KREDYTU
W KRAKOWIE

(założonego przez Towarzystwo wzaj. ubez. w Krakowie)

z czynności w roku 1881.

W KRAKOWIE,
W DRUKARNI „CZASU“ FR. KLUCZYCKIEGO I SP.
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.
1882.

7689
SPRAWOZDANIE

TOWARZYSTWA

WZAJEMNEGO KREDYTU

W KRAKOWIE

(założonego przez Towarzystwo wzaj. ubez. w Krakowie)

z czynności w roku 1881.

W KRAKOWIE,

W DRUKARNI „CZASU“ FR. KLUCZYCKIEGO I SP.

pod zarządem Józefa Łakocińskiego.

1882.

SPRAWOZDANIE

TOWARZYSTWA

WZAJEMNEGO KREDYTU

W KRAKOWIE

(założonego przez Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie)

z GOSPODARSTWA W ROKU 1884

W KRAKOWIE

NAKŁADEM TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU.

Wydrukowano w drukarni „Prace” w Krakowie.

1885

ZARZĄD TOWARZYSTWA.

RADA NADZORCZA:

Prezes: **Józef Br. Baum.**

Wice-Prezes: **Apolinary Hóppen.**

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ:

Augustynowicz Bolesław w Kniażu	poczta Złoczów.
Baranowski Teodor w Krakowie.	
Benoë Atanazy w Niegowici	„ Gdów.
Bohdanowicz Grzegórz w Oszechlibach	„ Nepołkowce.
Chwalibóg Kornel w Grojcu	„ Oświęcim.
Cieński Ludomir w Oknie	„ Horodenka.
Dembowski Zygmunt w Kosienicach	„ Rokietnica.
Dobrzyński Adolf w Rożnowie	„ Gródek n. Dunajcem.
Gniewosz Włodzimierz w Potoku złotym	„ Potok złoty.
Hohendorff Edwin w Horożance	„ Horożanka.
Homolacs Stanisław w Balicach	„ Zabierzów.
Jasiński Franciszek w Zahajpolu	„ Gwoździec.
Kobuzowski Czesław w Sulistrowy	„ Dukla.
Korytowski Juliusz w Płotyczach	„ Tarnopol.
Marchwicki Zdzisław we Lwowie.	

Hr. Męciński Józef w Partyniu	poczta Tarnów.
Noël Adam w Sosolówce	„ Ułaszkwce.
Obertyński Zdzisław w Cielążu	„ Sokal.
Prek Stefan w Pantalowicach	„ Kańczuga.
Starowiejski Stanisław w Bratkówce	„ Krosno.
Słonecki Zenon w Jurowcach	„ Grabownica.
Wiktor Jakób we Lwowie.	

DYREKCJA TOWARZYSTWA:

Dyrektor I: **Hr. Wodzicki Henryk.**

Dyrektor II: **Łępkowski Maksymilian.**

Dyrektor Referent: **Kieszkowski Henryk.**

ZASTĘPCY DYREKTORÓW:

Zastępca Dyrektora I: **Milieski Alfred.**

Zastępca Dyrektora II: **Jędrzejowicz Ludwik.**

SPRAWOZDANIE

z czynności

TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU

W KRAKOWIE,

za rok 1881

przedłożone

Zgromadzeniu Ogólnemu Członków Towarzystwa

w dniu 5 Czerwca 1882 r.

i uchwały zapadłe na tem Zgromadzeniu.

Dnia 5 Czerwca 1882 r. odbyło się w sali gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie siódme z kolei zwyczajne Zgromadzenie ogólne Członków Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie.

Prezes Rady nadzorczej **JW. Józef br. Baum** skonstatowawszy potrzebną do prawomocności uchwał ilość obecnych Członków, i zaznaczywszy, że Zgromadzenie to zostało zwołane w przepisany terminie, przedstawił **JW. Kazimierza hr. Badeniego**, c. k. Radcę i Delegata Namiestnika, jako komisarza rządowego, poczem zagaiwszy posiedzenie stosowną przemową, zaprasza Referenta Rady Nadzorczej **W^o Stanisława Starowiejskiego** do odczytania sprawozdania Rady.

W sprawozdaniu tem wykazuje referent, że Towarzystwo wzajemnego kredytu rozwija się szczęśliwie. Udziały podniosły się w tym roku względnie do roku zeszłego o sumę 46.194 złr. 44 ct. i wynoszą obecnie sumę 605.626 złr. 63 ct. Wkładki na książeczki także wzrosły o sumę 174.013 złr. 21 ct., i wynoszą obecnie sumę 1,570.304 złr. 33 ct. Pożyczek udzielono w tym roku więcej o sumę 736.318 złr. 64 ct., a razem użyczono pożyczek 8,480.963 złr. 05 ct., jednakże dywidenda od udziałów wynosi w tym roku tylko 5% z powodu opłaconej znaczniejszej kwoty zaległych podatków, które wskutku przegranych rekursów do zapłacenia przypadły. Ponieważ cyfra udziałów znacznie się zwiększyła przez przystąpienie do Towarzystwa nowych Członków i nie zachodzi potrzeba zasilania tego Towarzystwa z funduszów działu ogniowego, przeto udział tego działu w Towarzystwie wzajemnego kredytu, który dawniej wynosił 100.000 złr., został zredukowany do kwoty 50.000 złr.

Rada nadzorcza wyraża w końcu Dyrekeyi pełne wdzięczności uznanie za niezmordowaną pracę i poświęcenie dla spraw Towarzystwa, które jój umiejętnemu kierownictwu ten świetny wzrost zawdzięcza.

Po odczytaniu powyższego sprawozdania, które przez Zgromadzenie ogólne z zadowoleniem przyjęte zostało, wzywa Prezes Dyrekeyą do odczytania swego sprawozdania z operacyi Towarzystwa wzajemnego kredytu w roku 1881.

SPRAWOZDANIE DYREKCJI TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU

W KRAKOWIE

z czynności od 1 Stycznia 1881 roku do 31 Grudnia 1881 roku

odczytane

na Zgromadzeniu Ogólnem

w dniu 5 Czerwca 1882 r.

przez Dyrektora Referenta p. Henryka Kieszkowskiego.

Towarzystwo wzajemnego kredytu ukończyło z dniem 31 Grudnia 1881 r. siódmy rok istnienia.

Dyrekcya ma zaszczyt przedstawić rezultaty czynności za czas od 1 Stycznia 1881 do 31 Grudnia 1881 r.

Wiadomo jest, jak trudno u nas ogół przekonać o pożyteczności przedsiębiorstwa, choćby najkorzystniejszego. Społeczność nasza doznawała w przeszłości tyle zawodów, iż dziś każdą nową myśl z największem niedowierzaniem przyjmuje.

Nie małe też trudności i uprzedzenia usunąć potrzeba, zanim zdoła się zdobyć to konieczne dla rozwoju instytucyi zaufanie.

Siedmioletnie istnienie Towarzystwa wzajemnego kredytu dostatecznie dowodzi, że w tym kierunku osiągnięto nader pomyślne rezultaty. Niema zakątka w kraju, gdzieby Towarzystwo Członków nie miało. Ogólna ilość Członków z d.

31 Grudnia 1881 r. wynosząca przeszło 1000 osób z udziałami około złr. 600.000, nadaje instytucji powagę, która ułatwia stosunki kredytowe z innymi instytucjami kredytowymi, a zwłaszcza z Bankiem Austro-Węgierskim, gdzie nasze weksle zawsze z całą uznania godną gotowością reeskontowane bywają.

Zwalczyliśmy więc trudności, dowiedliśmy czynami, że nasze zespolone siły stanowią rzeczywistą potęgę finansową — szczególnie w połączeniu z główną instytucją, to jest Towarzystwem wzajemnych ubezpieczeń od ognia, z tą naszą Macierzą, z której i inne wyrosły instytucje.

Dotychczasowe działanie instytucji naszej mogłoby już poniekąd pobudzać do tryumfowania z tego, co dokonano, lecz gdy się zna bliżej stosunki kraju, niemożna zaprzeczyć, że obecnie dochodzimy dopiero do większego uznania, lecz daleko jeszcze jesteśmy od ogólnego zainteresowania się większych posiadaczy ziemskich, co do lokowania bieżących funduszy i dysponowania nimi wedle potrzeby.

Dyrekcja też świadoma tego położenia, jak i tego, że obowiązkiem jej jest: służyć całemu krajowi, nie przestaje starań dokładać, aby grono Członków powiększało się a tem samem skuteczność działania wzrastała.

Dyrekcja nie pomija żadnej sposobności, która pozwala nieść pożyteczną pomoc Członkom Towarzystwa. W upłynionym roku nastąpiła ku temu sposobność przy konwersjach długów na mniej uciążliwe warunki. W tym kierunku oddało Towarzystwo rzeczywiste usługi tym, którzy tej pomocy zażądali. W jedynastu sprawach hipotecznych przeprowadzono konwersję długów wynoszących złr. 423.000. Pozostaje jeszcze kilka spraw w toku, a nowe zgłoszenia nie ustają.

Obrót kasowy wzrósł w ubiegłym roku o przeszło dwa miliony, kapitał w obrocie będący o 231.000, udziały wzrosły o 46.190 złr. w. a. Pomimo tego zysk okazuje się w ubiegłym roku mniejszym o 8.070 złr. Różnica ta wynika w głównej części z powodu opłaconych podatków za czas ubiegły nad kwotę preliminowaną.

W r. 1880 wypłaciliśmy podatków	Złr. 1.048·59
i zostawili w bilansie funduszu na podatki	„ 8.000—
Podatki wykazane w bilansie za r. 1880 wynosiły razem	Złr. 9.048·59
Tymczasem zapłaciliśmy w roku 1881	„ 14.206·18
czyli więcej o	Złr. 5.157·59
jak w r. 1880. Faktyczne przeto zmniejszenie się zysku w upłynionym roku wynosi	Złr. 2.912·85

Zmniejszenie to powstało ztąd, że w r. 1880 płaciliśmy począwszy od 1 Marca

od wkładek 5%, pobieraliśmy natomiast od weksli przez 3 miesiące po 7%, a później po 6½%, czyli że przez 3 miesiące pobieraliśmy o 2% więcej jak płacili. — W roku zaś 1881 pobieraliśmy od 1 Stycznia 6%, a płaciliśmy od wkładek aż do 1 Kwietnia po 5%, czyli że w r. 1881 pobieraliśmy przez 3 miesiące tylko 1% więcej od pożyczek jak płaciliśmy od wkładek. Normalna różnica pomiędzy procentem pobieranym od pożyczek, a płaconym od wkładek wynosi jak i obecnie 1½% (6%—4½%).

Te są przyczyny zmniejszenia się zysku, gdyż koszta administracyi prawie się nie zmieniły, albowiem w roku 1880 po strąceniu podatków wynosiły takowe Złr. 10.180·32
 a w roku 1881 „ 10.694·42
 koszta administracyi zwiększyły się przeto w roku 1881 tylko o Złr. 514·10

Spląty zaciągniętych zobowiązań wpływają dosyć regularnie, mianowicie przy pożyczkach z podpisami poręczyli. Częściej wydarzają się nieregularności przy pożyczkach z jednym podpisem i poręczeniem hipotecznem. Dłużnikom zdaje się często, że dług poręczony hipotecznie, nie wymaga tej akurataności jak dług czysto, wekslowy. Dyrekcyja niezaniebduje dawać objaśnień i wymagać dotrzymywania terminów częściowej spląty, co przysparza funduszków do udzielania nowych pożyczek innym Członkom.

Przechodząc do części rachunkowej — przedstawiamy rezultaty ostatniego roku, porównując je z rezultatami roku 1880:

Wykaz ruchu Towarzystwa wzajemnego kredytu

od dnia 1 Stycznia do 31 Grudnia 1881 r.

Obrót kasowy:

Wynosił w r. 1881 . . .	Złr. 25,634.865 ct. 80
W roku 1880 wynosił . . .	„ 23,491.944 „ 84
Zwiększył się zatem obrót kasowy w r. 1881 o . . .	Złr. 2,142.920 ct. 96

Licząc 300 dni powszednich w roku, wynosił dzienny obrót kasowy Złr. 85.449 ct. 55., a w porównaniu z r. 1880 zwiększył się dzienny obrót kasowy o Złr. 7.143 ct. 07.

Kapitał w obrocie będący

Wynosił w r. 1881 . . .	Złr.	2,393.466	ct.	23
Zaś w r. 1880 wynosił . . .	„	2,162.369	„	36
Przeto w obrocie będący kapitał zwiększył się o . . .	Złr.	231.096	ct.	87

Udziały Członków:

Z dniem 31 Grudnia 1881 r.				
było udziałów wpłaconych	Złr.	605.626	ct.	63
Z dniem 31 Grudnia 1880 r.				
było udziałów wpłaconych „	„	559.432	„	19
W roku 1881 przybyło przeto wpłaconych udziałów .	Złr.	46.194	ct.	44

 pomimo że Towarzystwo wzajemnego kredytu zwróciło Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń z udziału Złr. 50.000.

Ilość Członków:

Z końcem r. 1880 liczyło Towarzystwo Członków	984	984
W r. 1881 przystąpiło nowych Członków	112	
Razem	1096	
Natomiast wystąpiło Członków:	21	
Towarzystwo liczyło przeto z d. ³¹ / ₁₂ 1881 Członków	1075	
W porównaniu z r. 1880, przybyło przeto Członków	91	
Odliczywszy udział Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń (Złr. 50.000 w. a). wynosi przeciętny udział każdego Członka Złr. 563 ct. 37.		

Wkładki na książeczki:

Stan wkładek z dniem ³¹ / ₁₂ 1880 wynosił	Złr.	1,396.291	ct.	12
W r. 1881 złożono na książeczki Złr. 1,791.483 ct. 66				
Odebrano „	„	1,617.470	„	45
Przeto przybyło w r. 1881 na wkładkach	Złr.	174.013	ct.	21
A stan ich z dniem 31 Grudnia 1881 roku wynosił na 1016 książeczkach	Złr.	1,570.304	ct.	33
W porównaniu z rokiem 1880 przybyło książeczek 21.				

W roku 1881 przyjęła kasa wkładek od 1738 stron
 „ „ „ zwróciła kasa wkładek 2341 stronom.
 Przeciętna wartość jednej książeczki z dniem $31/12$ wy-
 nosi Złr. 1447 ct. 15

Przeciętnie składano dziennie	Złr.	5.971	ct.	61
„ odbierano „	„	5.391	„	57
Przeciętny dzienny ruch wkładek	Złr.	11.563	ct.	18

Weksle eskontowane:

Z r. 1880 zostało weksli eskontowanych za	Złr.	2,143.439	ct.	27
W r. 1881 eskontowano za	Złr.	8,480.963	ct.	05
Splacono „	„	8,253.392	„	—
Przybyło przeto weksli za	Złr.	227.571	ct.	05
A stan tychże z d. $31/12$ 1881 r. wynosił	Złr.	2,371.010	ct.	32

Ilość weksli:

Z r. 1880 pozostało weksli sztuk	1092
W r. 1881 eskontowano sztuk	4238
„ „ splacono sztuk	4159
Przybyło przeto weksli w r. 1881 sztuk	79
A stan ich z d. $31/12$ 1881 wynosił	1171
W porównaniu z r. 1880 eskontowano więcej sztuk	174
o większą kwotę	Złr. 736.318 ct. 64
W porównaniu z r. 1880 splacono	
więcej sztuk 242 o większą	
kwotę	Złr. 794.314 ct. 91
Przeciętna wartość jednego weksla „	2.024 ct. 77
Przeciętnie eskontowano weksli	
dziennie za	Złr. 28.269 ct. 88
Splacono dziennie	„ 27.511 „ 31
Przeciętny ruch weksli dziennie	Złr. 55.781 ct. 19

Weksle reeskontowane:

Z r. 1880 pozostało w reeskontcie weksli za . . .	Złr.	78.530 ct. —
W r. 1881 reeskontowano . . .	Złr. 713.275 ct. —	
Splacono	„ 719.655 „ —	
Reeskont zmniejszył się o	Złr.	6.380 ct. —
a z d. 31 Grudnia było weksli reeskontowanych za	Złr.	72.150 ct. —
W porównaniu z rokiem 1880 re-		
eskontowano weksli więcej o	Złr. 207.467 ct. —	

Fundusz rezerwowy:

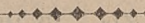
wynosił z d. 31 Grudnia 1880 r.	Złr.	8.772 ct. 29
procent za r. 1881	„	526 „ 33
	Razem Złr.	9.298 ct. 62

Koszta administracyi:

Place, potrzeby bióra, lokal, koszta prawne i t. p.		
wynosiły w r. 1881	Złr.	10.694 ct. 42
Zapłacone podatki i należytości skarbowe	„	14.206 „ 18
Towarz. wzajemnych ubezpieczeń zwrócono VII ratę		
kosztów organizacyi	„	1.000 „ —
	Razem Złr.	25.900 ct. 60

Zysk:

Zysk w r. 1880 wynosił	Złr.	45.328 ct. 81
„ „ 1881 „	„	37.258 „ 37
przeto w r. 1881 mniejszy zysk o	„	8.070 „ 44
Z powyżej wykazanego zysku w kwocie	Złr.	37.258 ct. 37
należy się 10% jako wynagrodzenie dla Dyrekcji		
stosownie do §. 6 Statutów, co czyni	Złr.	3.725 ct. 84
Reszta do dyspozycyi Ogólnego Zgromadzenia	Złr.	33.532 ct. 53

SPRAWOZDANIE KOMISYI RACHUNKOWEJ
złożone
ZGROMADZENIU OGÓLNEMU
CZŁONKÓW TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU
W KRAKOWIE,
na dniu 5 Czerwca 1882 r.
przez sprawozdawcę Komisji rachunkowej JW. Józefa hr. Męcińskiego.

Szanowne Zgromadzenie!

Wskutek polecenia Rady Nadzorczej i w Jej imieniu składa Komisya rachunkowa Szan. Zgromadzeniu sprawozdanie z operacji Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie za czas od 1 Stycznia 1881 do 31 Grudnia 1881 r., czyli za siódmy rok istnienia Towarzystwa.

Komisya rachunkowa sprawdziła szczegółowo bilans wzajemnego kredytu, porównała go z odnośnemi księgami, przejrzała dowody i allegata, weksle tak będące w portfelu jako też i spis reeskontowanych, sprawdziła stan kasy i znalazła, iż wszystkie pozycye tego bilansu są usprawiedliwione i zgodne z rzeczywistością i że czysta pozostałość czyli zysk wynosi sumę zhr. 37.258 ct. 37.

Komisya rachunkowa w imieniu Rady Nadzorczej stawia następujące wnioski:

WNIOSEK I:

Ogólne Zgromadzenie po wysłuchaniu sprawozdania Rady Nadzorczej, Dyrekeji i Komisji rachunkowej, udziela Dyrekeji Towarzystwa wzajemnego kredytu absolutoryum, a to za czas od 1 Stycznia 1881 r. po dzień 31 Grudnia 1881, czyli za siódmy rok istnienia Towarzystwa.

WNIOSEK II:

Czysta pozostałość z roku 1881, wynosząca Złr. 37.258 ct. 37, rozdziela się jak następuje:

1) Stosownie do § 6 lit. a) statutu Towarzystwa 10% tantiemy dla Dyrekeji, co czyni sumę	Złr. 3.725 ct. 84
2) Na podstawie §. 6 ustępu 4go lit. b) i §. 8 lit. f) statutu, oraz w myśl uchwały Zgromadzenia ogólnego z dnia 29 Maja 1877 roku, 8% wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej, co czyni sumę	„ 2.980 „ 67
3) W sposób §. 6 statutów określonym wypłacić Członkom Towarzystwa dywidendę od udziałów w wysokości 5%, co czyni sumę	„ 29.981 „ 13
4) Resztę pozostałości t. j.	„ 570 „ 73
przenosi się na rachunek zysków roku przyszedłego	
Razem	Złr. 37.258 ct. 37

Wnioski powyższe oddane przez Prezesa pod głosowanie, zostały jednomyślnie przyjęte.

Następnie uchwaliło Zgromadzenie szczegółowe przepisy co do tworzenia specjalnego funduszu emerytalnego dla urzędników i służb Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie, w którym to celu Rada nadzorcza została upoważnioną wydzielać z czystej pozostałości każdego roku pewną kwotę na wspomniany fundusz tak długo, dokąd takowy przez Radę nadzorczą za dostateczny do wypełnienia zobowiązań Towarzystwa uznany nie zostanie. Na kapitał zarodowy tego funduszu przeznaczyło Zgromadzenie ogólne kwotę złr. 300 w. a.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW
TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU
W KRAKOWIE

i Filii we Lwowie z dniem 31 Grudnia 1881 r.

Aktywa

Rachunek bilansu

	Zhr.	ct.
Gotówka w kasie	22.455	91
Weksle Członków	2,371.010	32
<hr/>		
	2,393.466	23

Straty

Rachunek

	Zhr.	ct.
Procent od wkładek na książeczki	51.788	97
od rachunku bieżącego	13.635	28
" od weksli reeskontowanych	3.945	39
" dla funduszu rezerwowego	526	33
Koszta administracyi: płace, druki, czynsz, koszta prawne i t. p.	10.694	42
zapłacone podatki i należności	14.206	18
Amortyzacya kosztów organizacyi	1.000	—
Odpisane należności	736	92
Saldo zysk	37.258	37
<hr/>		
	133.791	86
<hr/>		
Rozdział zysku:		
10% na tantiemę dla Dyrekcyi §. 6 lit. a) statutów	3.725	84
8% wynagrodzenia dla Członków Rady nadzorczej	2.980	67
Dywidenda dla Członków 5% od wpłaconych udziałów	29.981	13
Reszta przeniesiona na rachunek dochodów r. 1882	570	73
Razem	37.258	37

DYREKCYA:

Henryk hr. Wodzicki. Maksymilian Łepkowski. Henryk Kieszkowski.
L. Jędrzejowicz.

Kroebł
buchalter.

z dniem 31 Grudnia 1881 r.

Pasywa

	Zhr.	ct.
Wpłacone udziały Członków	605.626	63
Wkłádki na książeczki	1,570.304	33
Rachunek bieżący	82.757	17
Weksle reeskontowane	72.150	—
Procent od weksli pobrany na rok 1882	16.071	11
Fundusz rezerwowý	8.772.29	
Procent narosły w r. 1881	526.33	9.298 62
Saldo zysk		37.258 37
<hr/>		
	2,393.466	23

zysków i strat

Zyski

	Zhr.	ct.
Procent od weksli:		
Przeniesienie z roku 1880	15.542.23	
w roku 1881 pobrano	134.320.74	
	149.862.97	
na rachunek z roku 1882 odpada	16.071.11	
pozostaje na rachunek roku bieżącego	133.791	86
<hr/>		
	133.791	86

Komisya Kontrolujaca:

A. Benoë. Z. Dembowski. Fr. Jasiński. Ed. Hohendorff.
Wł. Gniewosz. Józef Hr. Męcinski.

